

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, în cauza civilă la cererea lui Nicolae Harcenco, persoană interesată Agenția Servicii Publice, cu privire la identificarea persoanei,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Vitalie Malai, în interesele lui Nicolae Harcenco, și casată hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, prin care a fost respinsă cererea,

c o n s t a t ă:

La 31 ianuarie 2019, Nicolae Harcenco, persoană interesată Agenția Servicii Publice, a depus cerere cu privire la constatarea faptului ce are valoare juridică - identificarea persoanei.

În motivarea cererii sale, a indicat că s-a născut la XXX 1990, în orașul Odessa, Ucraina, nașterea înregistrată în actul de naștere seria XXX, eliberat la 05 ianuarie 1991. Însă din anul 1992 și până în prezent, locuiește în satul XXX, raionul Hîncești, Republica Moldova, împreună cu mama Butnaru Liudmila, a. n. XXX și soțul ei Butnaru Petru, a. n. XXX. A absolvit ciclul gimnazial al Școlii medii de cultură generală din XXX, r-nul Hîncești cu adeverința de audiere a cursului, fără a susține examene, în anul 2007, la 02 iunie.

În serviciul militar a fost încorporat în perioada 07 noiembrie 2008 – 02 noiembrie 2009, unde a fost trecut în rezervă, prin ce a demonstrat abilități majore în exercitarea serviciului militar, fapt ce se confirmă prin caracteristica eliberată de Comandantul companiei nr. 2, Locotenent-major P. Mihailov.

Dat fiind faptul că, pe parcursul vieții a trăit fără părinți și nu a fost niciodată documentat cu acte de identitate, conform prevederilor legislației Republicii Moldova, nu poate să-și exercite drepturile ca un cetățean al Republicii Moldova, deoarece de la

vârsta de un an mama lui s-a mutat cu traiul în Republica Moldova, iar altă cale pentru perfectarea actului de identitate nu are, motiv din care este nevoit să depună în instanța de judecată cerere cu privire la identificarea sa.

Harcenco Nicolae a susținut că, la 13 iunie 2018, a expediat cererea prealabilă cu nr. de înregistrare H-513/18 cu privire la identificarea persoanei sale cu ulterioara permitere a perfectării buletinului și din motivul că nu deține buletin de identitate, angajații ÎS „Poșta Moldovei” nu-i permit să ia cunoștință de răspunsul Agenției Servicii Publice pentru a-l anexa la cerere.

Rude de gradele 1, 2, 3, care i-ar putea confirma identitatea sunt, însă spre regret deja de mulți ani nu comunică cu mama lui, iar fosta concubină l-a părăsit din cauza imposibilității perfectării documentelor și confirmării ulterioare a paternității față de copil.

Petiționarul și-a întemeiat cererea pe prevederile pct. 34 și 36 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 125 din 18 februarie 2013.

Astfel, a solicitat constatarea identificării persoanei Harcenco Nicolae, născut la 14 decembrie 1990, în orașul Odessa, Ucraina, nașterea înregistrată în actul de naștere seria XXX, eliberat la 05 ianuarie 1991.

Prin hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Harcenco Nicolae, persoană interesată Agenția Servicii Publice privind constatarea faptului cu privire la identificarea persoanei.

Împotriva hotărârii date, la 05 august 2019, avocatul Malai Vitalie, în interesele lui Harcenco Nicolae a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanței, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost admis și s-a casat hotărârea primei instanțe, fiind pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea a fost admisă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, alin. (2) lit. n) al art. 281 Cod de procedură civilă statuează că, instanța judecă cauzele în care i se cere să constate: alte fapte cu valoare juridică.

La fel, pct. 36 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 125 din 18 februarie 2013, în cazul în care nu este posibilă identificarea persoanei conform ordinii stabilite de prezentul Regulament, identitatea acesteia se stabilește de către instanța de judecată.

Reieșind din specificul cererii, la caz, este de observat că, în conformitate cu pct. 34 din regulamentul enunțat, identificarea persoanelor care au atins vârsta majoratului și până la momentul adresării nu au fost identificate sau identificarea anterioară a acestora nu poate fi probată se face în temeiul declarației în scris pe propria răspundere a solicitantului și a soțului (soției) sau a solicitantului și a unei rude de gradul I-III. În lipsa soțului (soției) sau a rudei de gradul I-III, identificarea acestor persoane se face în temeiul declarațiilor pe proprie răspundere, depuse concomitent de

trei persoane terțe, cetățeni ai Republicii Moldova, titulari ai actelor de identitate valabile, care cunosc identitatea persoanei. În asemenea cazuri, după posibilitate, se prezintă suplimentar alte documente justificative, eliberate de organele de poliție, de autoritatea administrației publice locale sau de altă instituție de stat, care dispune de informație despre persoana în cauză (livret militar, carnet de pensionar, certificat de la locul de studii sau muncă, titlul de călătorie etc.), dacă acestea contribuie la stabilirea identității persoanei.

În corespundere cu pct. 26 din Instrucțiunea privind modul de eliberare a actelor de identitate cetățenilor RM, aprobată prin ordinul ÎS „CRIS „Registru” nr. 242 din 30 septembrie 2017, identificarea persoanelor care au atins vârsta majoratului și până la momentul adresării nu au fost identificate sau identificarea anterioară a acestora nu poate fi probată, se face în temeiul declarației în scris pe propria răspundere a solicitantului și a soțului (soției) sau a solicitantului și a unei rude de gradul I-III.

În plus, din conținutul art.7 al Legii nr. 273-XIII din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, rezultă că cetățenii Republicii Moldova cu domiciliul în Republica Moldova sunt obligați să dețină buletin de identitate de la vârsta de 16 ani, apatrizii și refugiații – de la data recunoașterii statutului de apatrid sau de refugiat, iar beneficiarii de protecție umanitară – de la data acordării protecției umanitare de către autoritățile competente ale Republicii Moldova.

Actele de identitate din sistemul național de pașapoarte potrivit art. 1 al Legii nr. 273-XIII din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, sânt: toate tipurile de pașapoarte, de buletine de identitate, permisele de ședere, documentele de călătorie ale apatrizilor (Convenția privind statutul apatrizilor din 28 septembrie 1954), ale refugiaților (Convenția cu privire la statutul refugiaților din 28 iulie 1951) și ale beneficiarilor de protecție umanitară.

Din această perspectivă, instanța de apel a indicat că, la materialele cauzei, este prezentat actul de naștere seria XXX, eliberat la 05 ianuarie 1991 de către autoritățile competente ale Ucrainei, potrivit căruia, Harcenco Nicolae s-a născut la XXX 1990 în Regiunea Odessa, Ucraina, părinții fiind Harcenco Valerii și Harcenco Ludmila.

Potrivit adeverinței nr. 628 din 06 august 2013 și adeverinței nr.10 din 05.01.2018, eliberate de Primăria XXX, r-nul Hîncești, se confirmă că Harcenco Nicolae domiciliază în localitate din anul 1992 și până în prezent, împreună cu mama Harcenco Ludmila în casa soțului ultimei Butnaru Petru, înregistrată în registrul de evidență a gospodăriilor populației.

Din adeverința nr.25 din 09.01.2015, eliberată de Gimnaziul XXX se constată că petiționarul Harcenco Nicolae a absolvit ciclul gimnazial cu adeverință de audiere a cursului, fără a susține examene, la 02 iunie 2007.

În speță, materialul probator anexat la dosar și anume adeverința de recrutare AB nr.0002036, eliberată pe numele Harcenco Nicolae Valeriu, născut la 14.12.1990, domiciliat în XXX, r-nul Hîncești, de naționalitate moldovean, atestă că, la 01 februarie 2006, a fost luat la evidența militară de către CMR Hîncești (f.d.6).

Iar, potrivit înscrierilor din livretul militar LM nr.159621, eliberat la 02 aprilie 2009 de Brigada 2 mobil-operativă a T.C.(unitatea militară 1002) se confirmă că

Harcenco Nicolae Valeriu, născut la 14.12.1990, prin ordinul MAI nr. 216 din 07.11.2008 a fost încorporat în serviciu militar, respectiv prin ordinul MAI nr.351 din 24.09.2009 a fost trecut în rezervă după îndeplinirea serviciului militar în termen.

În conexiunea celor relatate, instanța de apel a reținut că este cert faptul, precum că prima instanță a dat apreciere incorectă raportului juridic dedus judecății și a aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la emiterea unei soluții nejustificate. Or, în speță, au fost prezentate documente justificative, eliberate de autoritatea administrației publice locale a XXX, r-nul, Hîncești, instituția de învățământ Gimnaziul XXX și CMR Hîncești care contribuie la stabilirea identității persoanei, Harcenco Nicolae Valeriu.

Sub aspectul celor constate, instanța de apel a considerat necesar să evidențieze, că, în cadrul judecării cauzei în fond, au fost audiați în calitate de martori mama petiționarului Butnaru Liudmila și sora mai mică XXX, care au confirmat identitatea persoanei Harcenco Nicolae.

La 19.02.2020, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la soluționarea cauzei nu a ținut cont de faptul că Nicolae Harcenco nu este cetățean al Republicii Moldova, ci a Ucrainei.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 23.03.2020, avocatul Vitalie Malai, în interesele lui Nicolae Harcenco a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 04 decembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 09 ianuarie 2020 (f. d. 90), iar recursul a fost declarat la 19 februarie 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de IP „Agenția Servicii Publice”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către IP „Agenția Servicii Publice”.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru